

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 października 2015 roku - znak (...) - Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 14 września 2015 roku, odmówił U. Z. prawa do emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że na dzień 1 stycznia 1999 roku wnioskodawczyni nie udowodniła wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale

i w pełnym wymiarze czasu pracy. Na podstawie dowodów dołączonych do wniosku ZUS przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999 roku okresy: 20 lat ogólnego stażu pracy, w tym 3 lata, 3 miesiące i 14 dni okresów nieskładkowych, 16 lat, 1 miesiąc i 14 dni okresów składkowych oraz 2 lata i 1 miesiąc okresów uzupełniających. Organ rentowy uznał, że wnioskodawczyni nie ma stażu pracy w szczególnych warunkach. Nie uwzględnił bowiem do stażu pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od 1 sierpnia 1979 roku do

16 lutego 1982 roku oraz od 3 czerwca 1985 roku do 7 grudnia 1997 roku w (...) S.A. w K. z uwagi na rozbieżności między rodzajem prac oraz stanowiskiem wskazanym na świadectwie pracy w szczególnych warunkach z dnia 29 marca 2005 roku, a rodzajem prac i stanowiskiem wymienionym w zarządzeniu stanowiącym załącznik nr 1 do Zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego nr 19 z dnia 6 sierpnia 1983 roku w sprawie pracy wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego. Organ rentowy wskazał, że w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach podano, że wnioskodawczyni wykonywała prace - „przy produkcji premiksów” na stanowisku „sterowniczy” zgodnie z wykazem A dział IV poz. 23 pkt 9 stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego nr 19 z dnia

6 sierpnia 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego. W powołanym dziale IV pod poz. 23 umieszczono jednak prace - „ produkcja leków, półfabrykatów, środków kontrastowych premiksów, nici chirurgicznych i sprzętu medycznego jednorazowego użytku”, a w pkt 9 podano stanowisko - „operator urządzeń dozujących, formujących i pakujących” a nie: „sterowniczy”. Ponadto, jak wskazał organ rentowy, z ogólnego świadectwa pracy wynika, że w okresie od 1 sierpnia 1979 roku do 29 kwietnia 1994 roku wnioskodawczyni pracowała na stanowisku: „sterowniczy”, a w okresie od 30 kwietnia 1994 roku do 9 listopada 1997 roku na stanowisku: „operator urządzeń dozujących i pakujących w Oddziale Konfekcji”, od

11 listopada 1997 roku do 15 lipca 2008 roku - na stanowisku „sterowniczy”, natomiast w świadectwie pracy w szczególnych warunkach wskazano jedynie okresy pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze od 1 sierpnia 1979 roku do 16 lutego 1982 roku oraz od 3 czerwca 1985 roku do 7 grudnia 1997 roku na stanowisku: „sterowniczy”. Wobec powyższego ZUS uznał, że brak jest podstaw do zaliczenia jakichkolwiek okresów zatrudnienia do stażu pracy w szczególnych warunkach.

/decyzja - k. 35 - 35 verte - plik II akt ZUS/

Odwołanie od ww. decyzji złożyła w dniu 26 listopada 2015 roku U. Z., podnosząc, że nie zgadza się ze stanowiskiem organu rentowego, ponieważ ponad 15 lat pracowała w warunkach szkodliwych dla zdrowia na sterowni i dlatego jej stanowisko określono jako: „sterowniczy”. Wniosła o uwzględnienie całego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych i przyznanie emerytury.

/odwołanie - k. 2 - 3/

W odpowiedzi na odwołanie złożone w dniu 23 grudnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację przedstawioną w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie – k. 13 – 14 verte/

W toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

/stanowiska stron – protokół z dnia 21 września 2016 roku – 00:18:26 – 00:18:42 – płyta

- k. 41/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni U. Z. urodziła się w dniu (...).

/okoliczność bezsporna, a nadto: wniosek – k. 1 plik II akt ZUS/

U. Z. złożyła wniosek o emeryturę w dniu 14 września 2015 roku. Wnioskodawczyni wniosła o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa.

/okoliczność bezsporna, a nadto: wniosek – k. 1, 2 plik II akt ZUS/

W okresie od 1 sierpnia 1979 roku do 15 lipca 2008 roku wnioskodawczyni była zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy, najpierw w (...) S.A. w K., które z dniem 8 grudnia 1997 roku zostały przejęte przez (...) sp. z o.o., którego następcą prawnym stał się z kolei (...) sp. z o.o.

/okoliczność bezsporna, a nadto: świadectwa pracy - k. 15 i 16 plik II akt ZUS, akta osobowe - koperta - k. 19/

(...) S.A. w K. wystawiły U. Z. świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach, wskazując, że od 1 sierpnia 1979 roku do 16 lutego 1982 roku oraz od 3 czerwca 1985 roku do 7 grudnia 1997 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała prace przy produkcji premiksów na stanowisku sterowniczy, wymienionym w wykazie A dział IV poz. 23 pkt 9, stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego nr 19 z dnia

6 sierpnia 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego.

/okoliczność bezsporna, a nadto: świadectwo pracy - k. 15 plik II akt ZUS/

(...) sp. z o.o. w G. - następcą prawny (...) sp. z o.o. w W. - następcy prawnego (...) S.A. Oddział Wytwórnia (...) - wystawił wnioskodawczyni świadectwo pracy, w którym stwierdził, że U. Z. w okresie zatrudnienia od 1 sierpnia 1979 roku do 15 lipca 2008 roku wykonywała pracę na stanowiskach: sterowniczego - od 1 sierpnia 1979 roku do 29 kwietnia 1994 roku, operatora urządzeń dozujących i pakujących w Oddziale Konfekcji - od 30 kwietnia 1994 roku do 9 listopada 1997 roku i sterowniczego - od 10 listopada 1997 roku do 15 lipca 2008 roku. Zakład pracy zaznaczył, że wnioskodawczyni wykonywała pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w okresie od 1 sierpnia 1979 roku do 16 lutego 1982 roku oraz od 3 czerwca 1985 roku do 31 grudnia 1998 roku przy produkcji premiksów, na stanowisku: sterowniczy, operator urządzeń dozujących i pakujących.

/okoliczność bezsporna, a nadto świadectwo pracy - k. 16/

Wnioskodawczyni w całym okresie zatrudnienia pracowała w sterowni w Oddziale Premiksów. Wnioskodawczyni otrzymywała kolejne angaże na stanowisko: „sterowniczy” i na stanowisku tym pracowała do dnia 15 lipca 2008 roku.

/zeznania wnioskodawczyni - e-protokół z dnia 21 września 2016 roku - 00:03:54 - 00:17:14

- płyta - k. 41 - w zw. z e-protokół z dnia 18 maja 2016 roku - 00:01:15 - 00:11:54- płyta – k.33, , akta osobowe - koperta - k. 19 (w szczególności - k. A/5, A/7, A/8, A/13, A/14, A/15); zeznania świadka A. K. - e-protokół z dnia 18 maja 2016 roku - 00:19:05 - 00:26:45 - płyta - k. 33; zeznania świadka W. N. - e-protokół z dnia 18 maja 2016 roku - 00:26:45 - 00:34:54 - płyta - k. 33/

Wnioskodawczyni podpisała pismo z dnia 28 kwietnia 1994 roku, którym na okres od dnia 30 kwietnia do 30 maja 1994 roku powierzono jej obowiązki operatora urządzeń dozujących i pakujących w Oddziale Konfekcji na podstawie art. 42 § 4 Kodeksu Pracy.

/okoliczność bezsporna, a nadto: akta osobowe - koperta - k. 19 (A/16)/

Wnioskodawczyni nigdy nie pracowała jednak na stanowisku operatora urządzeń dozujących i pakujących w Oddziale Konfekcji. Pracowała tylko w sterowni. Praca

w sterowni polegała na sterowaniu procesem produkcyjnym. Wnioskodawczyni pracowała przy produkcji premiksów - były to premiksy, polfamiksy, mieszanki witaminowe. Sterownia była oddziałem, gdzie obsługiwane były wszystkie urządzenia w budynku. Wnioskodawczyni obsługiwała je wszystkie. Wszystkie urządzenia w zakładzie były sterowane ze stanowiska sterowniczego. Na hali pracowali pracownicy, którzy przepakowywali wyprodukowane przez wnioskodawczynię produkty. Wnioskodawczyni pracowała na zmiany, w systemie 4 - brygadowym. Na jednej zmianie była obsada 2 - osobowa do obsługi 2 linii - A i B. Stanowisko sterowniczego mieściło się na hali. Było oddzielone od hali szybami. Po przyjściu do pracy wnioskodawczyni zapoznawała się z planem pracy, dokonywała spisu potrzebnych surowców, informowała pracowników, w jakiej kolejności wsypywać surowce. Wnioskodawczyni siedziała w kabinie, a także musiała opłukiwać wagi na wszystkich piętrach, kontrolować zasyp.

/zeznania wnioskodawczyni - e-protokół z dnia 21 września 2016 roku - 00:03:54 - 00:17:14

- płyta - k. 41 - w zw. z e-protokół z dnia 18 maja 2016 roku - 00:01:15 - 00:11:54 - płyta - k.33; zeznania świadka A. K. - e-protokół z dnia 18 maja 2016 roku - 00:19:05 - 00:26:45 - płyta - k. 33; zeznania świadka W. N. - e-protokół z dnia 18 maja 2016 roku - 00:26:45 - 00:34:54 - płyta - k. 33/

Wnioskodawczyni pracowała codziennie po 8 godzin.

/okoliczność bezsporna, a nadto: zeznania świadka A. K. - e-protokół z dnia 18 maja 2016 roku - 00:19:05 - 00:26:45 - płyta - k. 33/

Stanowisko operatora sterowni jest tożsame ze stanowiskiem sterowniczego. Wnioskodawczyni sterowała maszynami workującymi, pakującymi, dozującymi i wyładowniczymi. Wnioskodawczyni nie pracowała nigdy w Oddziale Konfekcji. Nie wykonywała tam żadnych czynności. Nie została tam oddelegowana. Pracowała tylko jako sterowniczy, z takim samym zakresem obowiązków, przez cały okres zatrudnienia - aż do 15 lipca 2008 roku.

/ zeznania wnioskodawczyni - e-protokół z dnia 21 września 2016 roku - 00:03:54 - 00:17:14 - płyta - k. 41 - w zw. z e-protokół z dnia 18 maja 2016 roku - 00:01:15 - 00:11:54; 00:11:54 - 00:16:48 - płyta - k.33, akta osobowe - koperta - k. 19; zeznania świadka A. K. - e-protokół z dnia 18 maja 2016 roku - 00:19:05 - 00:26:45 - płyta - k. 33; zeznania świadka W. N. - e-protokół z dnia 18 maja 2016 roku - 00:26:45 - 00:34:54 - płyta - k. 33/

Od dnia 10 listopada 1997 roku zajmowane przez U. Z. stanowisko ponownie określono jako: „sterowniczy”.

/akta osobowe - koperta - k. 19 - k. A/18/

Wnioskodawczyni w okresie zatrudnienia w oddziale premiksów otrzymywała posiłki regeneracyjne i comiesięczny dodatek za pracę w warunkach szkodliwych.

/zeznania wnioskodawczyni - e-protokół z dnia 21 września 2016 roku - 00:17:14 - 00:18:26 - płyta - k. 41/

W okresie od 17 lutego 1982 roku do 2 czerwca 1985 roku wnioskodawczyni przebywała na urlopie wychowawczym.

/okoliczność bezsporna, a nadto: akta osobowe - koperta - k. 19/

W legitymacji ubezpieczeniowej wnioskodawczynie znajduje się zapis, że od dnia 1 sierpnia 1979 roku wykonywała pracę operatora urządzeń sterujących.

/legitymacja ubezpieczeniowa - k. 8/

Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie uwzględnił wnioskodawczynie żadnego okresu zatrudnienia do stażu pracy w szczególnych warunkach.

/okoliczność bezsporna, a nadto: decyzja - k. 35 - 35 verte - plik II akt ZUS, karta przebiegu zatrudnienia - k. 34 - plik II akt ZUS/

Wnioskodawczynie udokumentowała na dzień 1 stycznia 1999 roku ogólny staż pracy w wymiarze 20 lat, w tym: 3 lata, 3 miesiące i 14 dni okresów nieskładkowych, 16 lat, 1 miesiąc i 14 dni okresów składkowych oraz 2 lata i 1 miesiąc okresów uzupełniających.

/okoliczność bezsporna, a nadto: decyzja - k. 35 - 35 verte - plik II akt ZUS, karta przebiegu zatrudnienia - k. 34 - plik II akt ZUS, dokumentacja zatrudnienia - k. 10 - 31 - plik II akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów w postaci dokumentów znajdujących się w aktach niniejszej sprawy oraz w aktach ZUS,

w szczególności na podstawie dokumentacji osobowej wnioskodawczynie z okresu zatrudnienia od 1 sierpnia 1979 roku do 16 lutego 1982 roku oraz od 3 czerwca 1985 roku do 31 grudnia 1998 roku, a także na podstawie zeznań wnioskodawczynie oraz zeznań świadków: A. K. i W. N., którzy wraz z U. Z. pracowali na jednej zmianie. Powołani świadkowie mają zatem wiedzę na temat charakteru pracy świadczonej przez wnioskodawczynię w spornym okresie.

Zgromadzone dokumenty, zeznania wnioskodawczynie oraz zeznania świadków nie budzą wątpliwości, co do ich wiarygodności, znajdują potwierdzenie w załączonej dokumentacji osobowej, uzupełniają się wzajemnie i stanowią tym samym wiarygodne źródło dowodowe.

Sąd nie znalazł podstaw, aby odmówić wnioskodawczynie wiarygodności w zakresie twierdzeń, że w spornym okresie zatrudnienia świadczyła faktycznie pracę jedynie na stanowisku sterowniczego w oddziale premiksów, niezależnie od zmian zaszeregowania. Zeznania wnioskodawczynie potwierdzili też świadkowie. W dokumentacji osobowej wnioskodawczynie brak jest nadto dokumentów świadczących o oddelegowaniu U. Z. do innej pracy, w oddziale, który mieścił się w innym budynku niż sterownia.

Jedyny dokument, z dnia 28 kwietnia 1994 roku, podpisany przez wnioskodawczynię dotyczy powierzenia jej obowiązków operatora urządzeń dozujących i pakujących w Oddziale Konfekcji na podstawie art. 42 § 4 Kodeksu Pracy tylko na miesiąc - od dnia 30 kwietnia do dnia 31 maja 1994 roku. Pozostałe warunki umowy pozostały bez zmian.

W dniu 10 listopada 1997 roku zajmowane dotychczas przez wnioskodawczynię stanowisko znów uzyskało nazwę: „sterowniczy”, co świadczy o tym, że zmiany te nie miały wpływu na faktyczny zakres obowiązków, a jedynie na nazewnictwo stanowisk i ewentualnie na związane z tym zaszeregowanie płacowe. Sformułowanie pisma z dnia 10 listopada 1997 roku świadczy o tym, że również w okresie od 30 kwietnia 1994 roku do 9 listopada 1997 roku wnioskodawczynie pełniła de facto obowiązki sterowniczego, polegające na sterowaniu wszystkimi urządzeniami w procesie produkcji w zakładzie na oddziale premiksów.

Wnioskodawczynie wykazała, że nie pracowała na stanowisku operatora urządzeń dozujących i pakujących w Oddziale Konfekcji. Jednak nawet gdyby przyjąć, że pełniła obowiązki na tym stanowisku, to zgodnie z treścią pisma pracodawcy z dnia 28 kwietnia 1994 roku, nie ma podstaw do przyjęcia, że delegacja ta trwała dłużej niż miesiąc.

Jednocześnie przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwoliło na niewątpliwe ustalenie rzeczywistego zakresu obowiązków wnioskodawczyni, obejmującego sterowanie maszynami workującymi, pakującymi, dozującymi i wyładowniczymi w oddziale premiksów - stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie i jako takie skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 887 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku (vide art. 196 ustawy) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz,
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn).

Jak dalej stanowi ust. 2 powołanego przepisu, emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z § 3 i 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, nr 8, poz. 43 ze zm.) za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudniania” uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

W świetle § 2 ust. 1 wskazanego rozporządzenia oraz zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przy czym powyższe okoliczności pracownik jest obowiązany udowodnić (por. wyrok Sądu Najwyższego z 15 grudnia 1997 r. II UKN 417/97 – (...) i US (...) i wyrok Sądu Najwyższego z 15 listopada 2000 r. II UKN 39/00 Prok. i Prawo (...)).

Stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia okresy takiej pracy stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według określonego wzoru, lub świadectwie pracy.

W rozpoznawanej sprawie nie było wątpliwości, że wnioskodawczyni spełnia ustawowe przesłanki co do wieku, ponieważ ukończyła 55 lat w dniu 1 października 2015 roku. Złożyła również wniosek o przekazanie środków

zgrupowanych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa. Ma nadto wymagany na dzień 1 stycznia 1999 roku okres składkowy i nieskładkowy, wynoszący 20 lat.

Organ rentowy zakwestionował jednak wymagany okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Jak ustalił Sąd, stanowisko to nie znajduje oparcia w obowiązujących w tym zakresie przepisach ani w stanie faktycznym sprawy.

Regulacja § 2 Rozporządzenia, statuująca ograniczenia dowodowe i obowiązująca w postępowaniu przed organem rentowym, nie ma zastosowania w postępowaniu odwoławczym przed Sądem. W konsekwencji okoliczność i okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach Sąd uprawniony jest ustalać także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy, w tym zeznaniami świadków (por. uchwała Sądu Najwyższego z 27 maja 1985 r. sygn. III UZP 5/85 – LEX 14635, uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984 r. III UZP 6/84 – LEX 14625).

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na okoliczność pracy wykonywanej przez wnioskodawczynię w szczególnych warunkach dopuścił dowód z zeznań świadków, zeznania wnioskodawczyni oraz przeprowadził dowód z dokumentacji zatrudnienia wnioskodawczyni w (...) S.A. w K. oraz u następców prawnych pierwotnego pracodawcy.

Jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego wnioskodawczyni pracowała w okresach od 1 sierpnia 1979 roku do 16 lutego 1982 roku oraz od 3 czerwca 1985 roku do 31 grudnia 1998 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych jako sterowniczy, co znajduje swoje potwierdzenie w świadectwach pracy wystawionych za te okresy przez (...) S.A. w K. w dniu 29 marca 2005 roku oraz przez (...) sp. z o.o. w G. w dniu 15 lipca 2008 roku.

Przyczyną nieuwzględnienia przez organ rentowy tego okresu do stażu pracy w warunkach szczególnych była rozbieżność między nazwą stanowiska wymienionego w świadectwie pracy i w dokumentacji przebiegu zatrudnienia, a treścią załącznika nr 1 do Zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego nr 19 z dnia 6 sierpnia 1983 roku w sprawie pracy wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego, tj. wykazu A, działu IV poz. 23 pkt 9 oraz rozbieżność między nazewnictwem stanowisk w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach wystawionym za sporny okres przez (...) S.A. w K. w dniu 29 marca 2005 roku, a treścią ogólnego świadectwa pracy wystawionego przez (...) sp. z o.o. w G. w dniu 15 lipca 2008 roku.

Jak wynika z wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, nr 8, poz. 43 ze zm.), do prac w szczególnych warunkach, których wykonanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego oraz do wzrostu emerytury lub renty inwalidzkiej zalicza się produkcję leków, półproduktów, środków kontrastowych, premiksów, nici chirurgicznych i sprzętu medycznego jednorazowego użytku (dział IV, pkt. 23).

Pomocniczo w tym zakresie odnieść się należy do wykazu A zawartego w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 19 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 6 sierpnia 1983 roku (Dz. Urz. MG z 1983 roku, nr 1, poz. 2) – w sprawie prac wykonywanych

w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego. W dziale IV pod poz. 23 pkt 9 wymienione jest stanowisko operatora urządzeń dozujących, formujących i pakujących.

W tym miejscu podkreślić należy jednak, że dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzanej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do

rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2011 r. I UK 393/10).

Zeznania świadków oraz samej wnioskodawczynie potwierdziły, że U. Z., pracując na stanowisku sterowniczego, wykonywała do dnia 31 grudnia 1998 roku w istocie pracę w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów prac w szczególnych warunkach, opisanych w powołanym rozporządzeniu i zarządzeniu,

Zwłaszcza zgromadzony osobowy materiał dowody pozwolił ustalić zakres obowiązków wnioskodawczynie w spornym okresie. Praca w sterowni polegała na sterowaniu procesem produkcyjnym premiksów (premiksy, polfamiksy, mieszanki witaminowe). Wnioskodawczynie obsługiwała w sterowni wszystkie urządzenia w budynku zakładu pracy. Sterowała maszynami workującymi, pakującymi, dozującymi i wyładowniczymi. Pilnowała prawidłowości ich funkcjonowania, co obejmowało również dbałość o czystość wag i kontrolę zasypu. Praca wnioskodawczynie trwała 8 godzin dziennie. Była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Dokumentacja zatrudnienia wnioskodawczynie nie pozwala na przyjęcie, że w okresie od 30 kwietnia 1994 roku do 9 listopada 1997 roku wnioskodawczynie pracowała jako operator urządzeń dozujących i pakujących w Oddziale Konfekcji dłużej niż miesiąc. Wnioskodawczynie twierdzi zaś, że nigdy nie pracowała na tym stanowisku, co znajduje swoje potwierdzenie w zeznaniach świadków.

Wnioskodawczynie istotnie dysponuje 2 świadectwami pracy, których zapisy różnią się od siebie. W ocenie Sądu jednak treść ogólnego świadectwa pracy wystawionego przez (...) sp. z o.o. w G. w dniu 15 lipca 2008 roku wynika z treści pism pracodawcy z dnia 28 kwietnia 1994 roku, dotyczącego powierzenia wnioskodawczynie obowiązków operatora urządzeń dozujących i pakujących w Oddziale Konfekcji na podstawie art. 42 § 4 Kodeksu Pracy na miesiąc od dnia 30 kwietnia do dnia 31 maja 1994 roku oraz z treści kolejnego pisma z dnia 10 listopada 1997 roku, informującego, że zajmowane dotychczas przez wnioskodawczynię stanowisko znów uzyskało nazwę: „sterowniczy”.

Dlatego też następca prawny pierwotnego pracodawcy wnioskodawczynie uznał, że U. Z. w okresie zatrudnienia od 1 sierpnia 1979 roku do 15 lipca 2008 roku wykonywała pracę na stanowiskach: sterowniczego - od 1 sierpnia 1979 roku do 29 kwietnia 1994 roku, operatora urządzeń dozujących i pakujących w Oddziale Konfekcji - od 30 kwietnia 1994 roku do 9 listopada 1997 roku i znów sterowniczego - od 10 listopada 1997 roku do 15 lipca 2008 roku.

Jak już jednak wcześniej wykazano nazewnictwo zajmowanego przez wnioskodawczynię stanowiska jest kwestią drugorzędą wobec faktycznego zakresu obowiązków. Jednocześnie oba świadectwa pracy zgodnie stwierdzają, że w spornym okresie wnioskodawczynie wykonywała pracę w szczególnych warunkach.

Okresy od dnia 1 sierpnia 1979 roku do 16 lutego 1982 roku oraz od 3 czerwca 1985 roku do 31 grudnia 1998 roku obejmowały kolejno: 2 lata, 6 miesięcy i 16 dni oraz 13 lat, 6 miesięcy i 29 dni.

Nawet zatem, gdyby przyjąć, że od dnia 30 kwietnia do dnia 31 maja 1994 roku wnioskodawczynie pracowała jednak na stanowisku operatora urządzeń dozujących i pakujących w Oddziale Konfekcji, to pozostały staż pracy w warunkach szczególnych w Oddziale Premiksów jest wystarczający do przyznania prawa do emerytury.

Podsumowując Sąd przyjął, że wnioskodawczynie posiada okres zatrudnienia w warunkach szczególnych w wymiarze przekraczającym 15 lat oraz spełnia pozostałe przesłanki do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku.

Na mocy art. 129 ust. 1 ustawy świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Wnioskodawczyni złożyła wniosek o emeryturę w dniu 14 września 2015 roku, a wiek 55 lat ukończyła w dniu 1 października 2015 roku. Prawo do emerytury należało zatem przyznać wnioskodawczyni od dnia 1 października 2015 roku, tj. od dnia powstania prawa do tego świadczenia.

Wobec powyższego, Sąd Okręgowy w Łodzi, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzekł jak sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego z pouczeniem o apelacji.

25 listopada 2016 roku

M.U.